

РЕШЕНИЕ

№ 791

гр. София, 08.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
публично заседание на 02.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Розалия Радева, като разгледа дело номер **8714** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145-178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 87 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е въз основа на жалба, подадена от З. Ш., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 4379/1.8.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Жалбоподателят иска отмяна на решението като постановено в нарушение на процесуалните правила – чл. 35 и чл. 36 АПК – при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства, въз основа на което е направен необоснован извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Не е кредитиран фактът, че причините да напусне А. са свързани с обстановката на насилие и извършеното лично преследване срещу него от режима на талибаните. Причините да напусне страната са установените порядки от радикалния ислям, с които не е бил съгласен и поради което е бил подложен на преследване.

Анализът на обстановката е непълен, не се сочат независими източници, а само изготвена от ответника справка. Изводите не кореспондират и на методологията на Европейската агенция в областта на убежището. Не са изследвани обстоятелствата относно промяната на обстановката в А. от 2021 г., свързани със завладяването от талибаните, като е ноторно известно крайно радикалният ислям, който изповядват, както и това, че го налагат на останалото население. Цитира Насоки на ВКБОООН относно ситуацията в страна и че не следва да се отказва закрила на афганистанци.

Административният орган неправилно прилага и тълкува нормата на чл. 9 ЗУБ. Твърди, че в

тежест на административния орган е да докаже, че е налице промяна от такъв значителен и постоянен характер, че не съществува риск от тежки посегателства и търсещият закрила може безпрепятствено да се ползва от такава в страната по произход. Следва да се вземат предвид всички факти и доказателства. Обжалваното решение е постановено при неизяснена обстановка и оттам – при допуснати съществени процесуални нарушения.

Ответникът по жалбата - председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет не взе становище по жалбата.

Съдът, като взе предвид събраните по делото доказателства, счита, че се установява следната фактическа обстановка.

Началото на разглежданото производство е поставено с молба за предоставяне на международна закрила от жалбоподателя до председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерския съвет (ДАБ-МС). В регистрационния лист е отразено, че оспорваният е роден на 4.10.2004 г. в пров. М.-и-шариф, А., узбек, мюсюлманин сунит, неженен. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ.

В интервю с рег. № УП-17739 от 19.06.2025 г. за установяване на самоличността, националността и маршрута на пътуване, жалбоподателят твърди, че е напуснал А. нелегално, четири години преди провеждане на интервюто, след като баща му им дава пари – на него и на брат му, за да напуснат страната. Отправили се в И., където работили две години и половина. Но след като властите започнали да депортират нелегално пребиваващите чужденци, се отправили към Турция, където останал година и половина, да работи на бара на един хотел. Но след като и от Турция започнали да депортират, баща му го посъветвал да тръгне към Европа – Италия или Франция. С помощта на каналджия стигнал до границата с България, която преминал със стълба заедно с други мигранти. Групата продължила за С.. Наложило се да изостане. Престоял едно денонощие в гората, като излязъл на магистралата, където полицията го задържала и го отвела на лекар.

В молбата си за международна закрила жалбоподателят твърди, че е имал „дружба“ с едно момиче, което било от семейство, с което неговото е имало вражда. Бащата и братята на момичето разбрали и заедно с талибаните няколко пъти му нанесли побой. Заплашвали го с убийство, защото такава връзка не е разрешена, заплашвали и баща му. Твърди, че липсата на сигурност и спокоен живот го накарали да напусне страната по произход. Не е имал проблеми с никой друг, освен със семейството на момичето.

С обжалваното в настоящото производство решение на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут, на основание чл.75, ал.1, т.2 и т.4, във връзка с чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Административният орган е приел, че не са налице материално-правните предпоставки за предоставяне на статут на бежанец на кандидата, тъй като той не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл.8, ал.1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективният и обективният елемент за прилагане на цитираната правна норма. Изложени са доводи за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл.9 от ЗУБ, тъй като жалбоподателят не прави твърдения за „смъртно наказание“ или „екзекуция“, а предвид установената фактическа обстановка се приема, че той не е бил принуден да напусне А. поради реална опасност от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание.

При така установената фактическа обстановка, съдът намира от правна страна следното:

Оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, в предвидената в закона писмена форма.

Не са допуснати съществени нарушения на административно-производствените правила, предвидени в ЗУБ. На оспорващия е разяснена процедурата, по която се подават и разглеждат молби за закрила, проведено е интервю с кандидата на разбираем от него език. При обсъждане на представените доказателства не са допуснати твърденията в жалбата процесуални нарушения. Видно от оспореното решение административният орган е осъдил всички представени доказателства, като е изложил подробна аргументация, при съвкупната преценка на тези доказателства, защо приема за доказани едни факти или не и съответно – защо не са налице предпоставките за предоставяне на статут.

Решението е издадено при правилно тълкуване и прилагане на материалния закон. Статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Съгласно чл.8, ал.4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повтаряемост.

В разглеждания случай липсват такива обективни белези, за да се приеме, че е налице осъществено спрямо жалбоподателя преследване. Твърденията на оспорващия пред съответното длъжностно лице в ДАБ не съдържат данни за осъществено спрямо него конкретно преследване от страна на официалните власти в родината му, нито за оказване на конкретен контрол или натиск от друга група или групировка по причини на етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група.

Изложените твърдения, обосновани единствено поради това, че е напуснал поради това, че е имал връзка с момиче и поради това – преследван от нейното семейство, дори и да се приемат за достоверна, не могат да обосноват извод за наличието на предпоставките по чл. 8, ал.1 ЗУБ, съобразно признаците по чл. 8, ал. 4 ЗУБ. Става дума за твърдения за проблеми от битов характер, основан на лични отношения с определено семейство, но не и за преследване поради етническа принадлежност, раса, религия, принадлежност към определена социална група.

Въз основа на събраните доказателства съдът намира, че не може да се направи извод, че жалбоподателят търси закрила именно поради осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл.8, ал.4 от ЗУБ - поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение.

По отношение на извода за липсата на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл.9 от ЗУБ, съдът също намира, че решението е издадено при правилно прилагане на материалния закон. Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства – смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. Чл.9, ал.2 от ЗУБ предвижда, че тежките посегателства могат да възникнат от действия или бездействия на държавен орган или организация, на която държавата не може или не желае ефективно да противодейства. По силата на чл.9, ал.8 от ЗУБ хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците.

В оспореното решение административният орган е спазил императивното изискване на чл.75, ал.2

от ЗУБ, като е обсъдил всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история заедно с въпроса относно сигурността на страната му по произход.

Видно от приложената по преписката справка от 11.06.2025 г., се установява, че не може да се направи извод за безогледно и повсеместно насилие в А.. Би могло да се приеме, че има определени уязвими групи, но жалбоподателят не попада в нито една от тях. Съобщава се за погранични конфликти единствено с П., както и за бежански проблеми с гранични на А. страни, като са налице опити за депортиране от тези страни обратно в страната по произход. Действително се установява, че при идването на власт на талибаните е имало инциденти на бързи екзекуции, изтезания и задържания, но това е само по отношение на лице, свързани с бившето правителство. Същевременно се установява, че екзекуциите са инцидентни, спорадични, но с относително нисък брой. Налице е тенденция към подобряване на обстановката, вкл. и спрямо бившите служители, именно по отношение на които са били преди това насочени тези репресии. Не се установява жалбоподателят да е принадлежал към тези групи.

Неоснователно е твърдението на жалбоподателя за това, че не следва да се цени представената справка. Тя е изготвена в съответствие с „Методологията на Агенцията на Европейския съюз за убежището (бивше наименование Европейска служба за подкрепа в областта на убежището) за изготвяне на информация за страните на произход“.

Същевременно, съгласно чл. 21, т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ, дирекция „Международна дейност“ изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно справката е изготвена от компетентен орган и в кръга на правомощията му.

В нея не се съдържа информация, която да опровергава изводите на административния орган, че жалбоподателят би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Не се установява да съществува безогледно (безразборно) насилие. Не се установява то да достига до толкова високо ниво и съответно да се изисква по – ниско ниво на отделни елементи, за да се констатира съществени основания, въз основа на които да се смята, че цивилно лице, върнато на територията на страната си на произход, ще бъде изложено на реална опасност от тежки посегателства, изразяващи се в тежки заплахи срещу живота или личността му по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, респ. чл. 15, б. „в“ от Директива 2011/95/ЕС.

Не се установяват разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 и тълкувателно решение на Съда на ЕС от 30 януари 2014 г. по дело С – 285 / 12 по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2011 /95/ ЕС, които се преценяват във връзка с прилагането единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Последната разпоредба гласи, че хуманитарен статут може да се предостави, ако съществуват тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Според мотивите на решението на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465/07, наличието на подобна заплахата по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самия факт на пребиваване, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. Обоснован е изводът на административния орган, че не съществува реален риск от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, поради което искането за международна закрила и в тази част е неоснователно.

Съгласно чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на

държавата по произход не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там.

Съгласно пълзящата скала, посочена в т. 39 на решението на Съда в Л., в колкото по – голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, които имат пряко отношение към личното му положение, толкова по – слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него. В т. 39 от тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело С – 465 / 07 е прието следното: В това отношение следва да се уточни, че колкото по-способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по-ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила.

В конкретния случай жалбоподателят по никакъв начин не успява да докаже, че е конкретно поставен в ситуация на опасност. Липсва индивидуализация на заплахата срещу него. От обсъдените данни, както и ноторно известните такива на съда за ситуацията в А. може да се направи извод за значително подобрение на общественно-политическата обстановка.

Не са налице предпоставките за предоставяне на статут и по чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, доколкото жалбоподателят не заявява член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в Република България. Личните, респ. икономическите мотиви на жалбоподателят да остане в България не могат да бъдат оценени като хуманитарни по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, както е приел и административният орган.

Същевременно се установява, че жалбоподателят е престоял в Турция. Настоящият състав намира, че Турция следва да се третира като трета сигурна страна по смисъла на ЗУБ. Служебно известно известно са на съда фактите, които дават основание да се счита тя за такава. Така фактите по адм.д. № 11430/2024 г.; 9912/2024 г.; 9708/2024 г. на АССГ. Като бежанец жалбоподателят би имал възможност да получи временна закрила от компетентните органи и под такава закрила не може да бъде връщан в страната по произход. Временната закрила включва право на престой до намиране на по-трайно решение, както и осигуряване на основни права и потребности.

Ето защо може да се направи извод за наличието на предпоставките на §1, т. 9 ЗУБ по отношение на Република Турция, а именно че жалбоподателят няма основания да се опасява за живота или свободата си поради раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение /б. “а”/; той е защитен от връщане до територията на държава, в която съществуват условия за преследване и застрашаване на правата му /б. “б”/; б. “в”/: не е изложен на опасност от преследване или тежко посегателство, като изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; б. “г”/: съществува възможност да поиска статут на бежанец и при предоставянето му да се ползва от международна закрила като бежанец; б. “д” са налице достатъчно основания да се смята, че ще бъде допуснат до територията на тази държава.

Дори и да се направи извод, че в страната по произход съществува опасност за жалбоподателя, то предвид ситуацията в Турция, където е пребивавал, тази опасност не е непосредствена. В този смисъл е и решение № 247/3 април 2024 г на Министерския съвет, с което се приема, че Турция е трета сигурна страна.

По така изложените съображения настоящият съдебен състав намира, че оспореното решение е издадено при правилно прилагане на материалния закон, като административният орган е изложил подробни мотиви относно липсата на материалноправните условия за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на оспорвания, съобразно фактите и обстоятелствата от личната от личната му история и

въпроса относно сигурността в държавата по произход. Следователно не са налице отменителни основания по чл.146 от АПК за незаконосъобразност на административния акт и жалбата следва да се отхвърли като неоснователна.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на З. Ш., гражданин на А., ЛНЧ [ЕГН] срещу решение № 4379/1.8.2025 г. на председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено, пред Върховния административен съд.